

تأثیر فاصله کاشت بر عملکرد ارقام تجاری نارنگی

روی پایه فلاینگ دراگون

رضا فیفائی، ابراهیم عابدی، مازیار فقیه نصیری

موسسه تحقیقات مرکبات کشور - رامسر

فلاینگ دراگون یکی از پایه های جدید مرکبات بوده که به عنوان پایه پاکوتاه کننده امید شناخته شده است. پایه مذکور یکی از کولتوارهای پونسیروس بوده و تمامی خصوصیات پونسیروس شامل مقاومت به گموز، مقاومت به تریترا، مقاومت به سرما، کیفیت خوب میوه و غیره را داراست با این تفاوت که یک پایه پاکوتاه کننده می باشد و به کمک آن می توان تعداد درختان در واحد سطح را بالا برد و میزان عملکرد را افزایش داد. این طرح در زمینه تراکم کشت چهار رقم نارنگی تجاری در شمال ایران روی پایه فلاینگ دراگون به منظور تعیین بهترین فاصله کشت درختان برای هریک از ارقام نارنگی شامل انشو، کلمانتین، پیچ و یونسی در دو محل رامسر و آستارا به اجرا درآمده است. این تحقیق به صورت کرت های نواری با سه فاصله کاشت (۴×۲، ۴×۳، ۴×۴ متر) به عنوان فاکتور افقی و چهار رقم نارنگی به عنوان فاکتور عمودی در سه تکرار انجام شد. ارتفاع، قطر تنه (۱۰ سانتی متر بالای محل پیوند)، TCSA و حجم تاج درختان به عنوان پارامترهای رویشی در سالهای ۸۱ و ۸۲ مورد ارزیابی قرار گرفتند. تجزیه آماری اختلاف رشد سالهای مورد مطالعه نشان داد میزان رشد قطر تنه، ارتفاع درخت و افزایش مساحت مقطع

عرضی تنه به وسیله تیمارهای به کار رفته (رقم، فاصله کشت و اثرات متقابل آنها) تحت تأثیر قرار نگرفت. نوع رقم تأثیر معنی داری بر حجم تاج درخت نشان داد و بیشترین رشد حجم تاج در نارنگی انشو مشاهده شد و سایر ارقام در یک سطح قرار گرفتند. فاصله کاشت نیز، تأثیر معنی داری بر افزایش حجم تاج درختان نداشت. اختلافاتی در تأثیر بر همکنش رقم و فاصله کشت بر حجم تاج درختان در دو محل مورد مطالعه (رامسر و آستارا) مشاهده شد.